

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 3.7.2019
COM(2019) 314 final

Priporočilo za

SKLEP SVETA

**o dopolnitvi pogajalskih smernic za razvojno agendo iz Dohe glede pogajanj o
večstranskem okviru za spodbujanje naložb**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Na enajsti ministrski konferenci Svetovne trgovinske organizacije (v nadaljnjem besedilu: STO) 13. decembra 2017 je 70 članic STO sprejelo skupno izjavo o spodbujanju naložb v razvoj¹, v kateri so pozvale k „strukturiranim razpravam, da bi razvili večstranski okvir za spodbujanje naložb“. Te razprave so namenjene opredelitvi in razvoju elementov okvira za spodbujanje neposrednih tujih naložb. Evropska unija (v nadaljnjem besedilu: EU) in njene države članice so odločno podprle pobudo in se ji pridružile.

EU je dejavno sodelovala v strukturiranih razpravah, ki so leta 2018 potekale v okviru STO. Razprave so bile pregledne in odprte za vse članice STO, na njihovi podlagi pa je bil pripravljen „kontrolni seznam vprašanj, ki so jih postavile članice“, ki vsebuje možne elemente okvira za spodbujanje neposrednih tujih naložb, ki so jih opredelile članice STO. Ta „kontrolni seznam“ je bil potrjen na srečanju za pregled stanja 6. decembra 2018.

Leta 2019 se je začela nova faza razprav. Članice STO so se dogovorile o časovnem razporedu srečanj za prvo polovico leta, ki bodo namenjena razvoju elementov s „kontrolnega seznama“. To raziskovalno delo v zvezi z razvojem takšnih elementov ostaja pregledno in odprto za vse članice STO. Razprava bo zajemala vse elemente „kontrolnega seznama“ na podlagi primerov obstoječih določb iz dvostranskih ali večstranskih sporazumov, ki so pomembni za spodbujanje naložb. Ti primeri so zbrani v „Zbirki primerov, ki temeljijo na besedilih“. Srečanje za pregled stanja bo julija 2019. Jeseni 2019 bodo članice verjetno začele predlagati specifična besedila za večstranski okvir za spodbujanje naložb. To pomeni, da se bo prva faza pogajanj verjetno začela med septembrom in oktobrom 2019.

Pogajanja bi morala potekati pod okriljem STO ter ostati pregledna in odprta za vse članice STO, ki bi se odločile, da se jim pridružijo. Med samimi pogajanjmi lahko sodelujoče članice na začetku ali v poznejši fazi pogajanj v okviru STO predstavijo kakršen koli pogajalski predlog s področja spodbujanja neposrednih tujih naložb.

Komisija je pridobila odobritev Sveta v okviru razvojne agende iz Dohe za pogajanja v okviru STO, in sicer med drugim o trgovini in naložbah². Glede na to, da so neposredne tuje naložbe eno najpomembnejših sredstev za mednarodno trgovino, spodbujanje naložb pa je način za spodbujanje čezmejnih naložb s pomočjo pri zagotavljanju stabilnih in predvidljivih razmer za neposredne tuje naložbe po vsem svetu³, so nova pogajanja STO o spodbujanju naložb zajeta v obstoječi odobritvi, saj spadajo na področje trgovine in naložb⁴. Zato nov sklep Sveta o

¹ WT/MIN(17)/59 z dne 13. decembra 2017.

² Odobritev za pogajanja v okviru razvojne agende iz Dohe je zajeta v sklopu sklepov Sveta, sprejetih od 25. oktobra 1999 do 18. julija 2008.

³ Najnovejši razpored srečanj strukturiranih razprav o spodbujanju naložb za razvoj (INF/IFD/W/3) z dne 17. aprila 2019 na podlagi „kontrolnega seznama vprašanj, ki so jih zastavile članice“ določa, da spodbujanje naložb zagotavlja stabilno, pregledno in predvidljivo poslovno okolje za neposredne tuje naložbe po vsem svetu. Najnovejša različica „kontrolnega seznama vprašanj, ki so jih zastavile članice“ z dne 9. novembra 2018 je bila vsem članicam poslana kot priloga k neuradnemu dopisu o pregledu stanja in naslednjih korakih z dne 27. novembra 2018.

⁴ Pri tem je treba navesti zlasti sklepe Sveta z dni 26. oktobra 1999, 8. decembra 1999, 29. oktobra 2001, 21. novembra 2001, 21. julija 2003 (ki izrecno določajo, da so ministrski izjavi iz Singapurja in Dohe ter z njima povezana sprejeta besedila in prejšnji sklepi Sveta podlaga za ukrepanje Unije pri pogajanjih

odobritvi začetka pogajanj v skladu s členom 218(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) ni potreben.

Kljub temu da trgovina in naložbe niso novo vprašanje na dnevnem redu STO⁵, bi se pogajanja o spodbujanju naložb lahko dotaknila nekaterih novih vidikov in bi lahko obravnavala nekatere teme, pri katerih ima EU posebne prednostne naloge. Zato Komisija priporoča Svetu, naj sprejme dodatne posebne pogajalske smernice za pogajanja v okviru STO o spodbujanju naložb, da bi se natančneje določil okvir teh pogajanj.

Namen predlaganih pogajalskih smernic je zagotoviti, da lahko EU sodeluje pri pogajanjih o katerem koli elementu za spodbujanje naložb, ki ga v pogajanjih predlagajo sodelujoče članice STO, ter pri tem v celoti spoštuje pravni red EU in politične odločitve EU v trgovinskih ter naložbenih pogajanjih.

Za EU sta cilja pogajanj spodbujanje neposrednih tujih naložb naložbenikov in podjetij, vključno z mikro, malimi in srednjimi podjetji, ter ustvarjanje novih priložnosti za spodbujanje vključujoče rasti in trajnostnega razvoja. Večstranski okvir za spodbujanje naložb bi lahko spodbujal svetovne naložbe na enak način kot STO, ki pomaga pri spodbujanju svetovne trgovine s sporazumom o olajševanju trgovine. Da bi dosegla izid, ki bo postavljал visok standard, s sodelovanjem čim večjega števila članic STO, bi morala pravila in obveze članicam omogočati ustrezno prožnost.

• **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Zgornji cilji so skladni s Pogodbo o Evropski uniji (v nadaljnjem besedilu: PEU), ki določa, da bi se morala EU zavzemati za „spodbujanje vključitve vseh držav v svetovno gospodarstvo, skupaj s postopno odpravo omejitev v mednarodni trgovini“⁶.

Evropski svet je na zasedanju 28. in 29. junija 2018 Komisijo pooblastil, naj si prizadeva za posodobitev STO, (1) da bi STO postala pomembnejša in se sposobna bolje prilagajati spreminjajočemu svetu ter (2) da bi se okrepila njena učinkovitost. Posodobitev dejavnosti oblikovanja pravil STO, ki je eden od glavnih ciljev prihodnjih pogajanj o spodbujanju naložb, je osrednja točka tega procesa.

Komisija je 18. septembra 2018 predstavila dokument za razpravo⁷ o posodobitvi STO. V okviru krepitve vloge oblikovanja pravil STO je Komisija med drugim poudarila, da „po skupnih izjavah, sprejetih v Buenos Airesu, delo že poteka na področjih [...] spodbujanja naložb, vendar bodo potrebna nadaljnja prizadevanja za zapolnitev vrzeli in posodobitev pravil STO“.

EU v okviru pogajanj o prosti trgovini sistematično predlaga ambiciozna pravila o preglednosti in domači regulaciji v storitvenem in nestoritvenem sektorju. Pogajalske smernice, predlagane za pogajanja na področju spodbujanja naložb, bi temeljile na enakem pristopu, kot ga EU uporablja pri sporazumih o prosti trgovini.

o razvojni agendi iz Dohe), 5. decembra 2003, 6. oktobra 2004, 19. julija 2005, 18. oktobra 2005 (v katerih je izrecno poudarjeno, da sklepi Sveta od oktobra 1999 do julija 2005 ostajajo veljavni in skupaj predstavljajo mandat Komisije za pogajanja o razvojni agendi iz Dohe), 21. novembra 2005, 12. junija 2006, 10. marca 2008 in 18. julija 2008.

⁵ Leta 1997 je začela delovati delovna skupina STO za odnose med trgovino in naložbami.

⁶ Člen 21(2)(e) PEU.

⁷ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/september/tradoc_157331.pdf.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Pravila, ki jih EU lahko predlaga v okviru STO, bi bila popolnoma v skladu z ustrezno zakonodajo EU na področju notranjega trga in bi na njej temeljila, pri čemer bi se opirala na predloge, ki jih je EU podala v dvostranskih pogajanjih.

Predlagane pogajalske smernice potrjujejo, da bi moralo biti vsako pravilo ali obveza, za katero se dogovori EU, v skladu s pravnim okvirom EU (točka 5 v Prilogi).

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Prvi pododstavek člena 207(4) v povezavi s členom 218(3) in (4) PDEU.

Če se je treba pogajati o sporazumih v zvezi s skupno trgovinsko politiko, Komisija v skladu s členom 207 Svetu predloži priporočila. Komisija vodi pogajanja ob posvetovanju s posebnim odborom, ki ga Svet imenuje za pomoč Komisiji pri izvajanju te naloge, in v okviru smernic, ki jih Svet lahko naslovi nanjo.

Člen 218(3) PDEU določa, da Komisija Svetu predloži priporočila. Svet je pooblaščen, da sprejema sklepe o odobritvi začetka pogajanj, v skladu s členom 218(4) PDEU pa lahko pogajalcu da smernice in določi posebni odbor, v posvetovanju s katerim se vodijo pogajanja.

V zvezi s pogajanjem STO na področju spodbujanja naložb je Svet že odobril začetek pogajanj in Komisiji izdal smernice o trgovini in naložbah v okviru STO. Vendar je treba sprejeti dodatne pogajalske smernice, da se natančneje določi okvir teh pogajanj. Zato Komisija priporoča Svetu, naj sprejme sklep na podlagi prvega pododstavka člena 207(4) v povezavi s členom 218(3) in (4) PDEU.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Skupna trgovinska politika v skladu s členom 3 PDEU spada na področje izključne pristojnosti EU. Zato se načelo subsidiarnosti ne uporablja (člen 5(3) PEU).

- **Sorazmernost**

Priporočilo Komisije je v skladu z načelom sorazmernosti (člen 5(4) PEU).

- **Izbira instrumenta**

Sklep Sveta Evropske unije o pogajalskih smernicah glede spodbujanja naložb v STO, da se dopolnijo smernice, izdane Komisiji o razvojni agendi iz Dohe.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja ustreznosti obstoječe zakonodaje**

Ni relevantno.

- **Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi**

Javno posvetovanje ni bilo opravljeno, saj vsebinski elementi pogajanj v okviru STO še niso znani.

Komisija se redno posvetuje z zainteresiranimi stranmi, med drugim v strokovni skupini za trgovinske sporazume⁸ in prek dialoga s civilno družbo⁹.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Ni relevantno.

- **Ocena učinka**

Ocena učinka ni bila izvedena zaradi naslednjega razloga: pogajanja v okviru STO o spodbujanju naložb temeljijo na obstoječi odobritvi Komisije za pogajanja v okviru STO s strani Sveta (glej oddelek 1). V vsebino pogajanj niso vključena nova področja politike; gre za nadaljevanje širših pogajanj v okviru STO, ki so se zdaj zožila na bolj specifično področje in ne vključujejo liberalizacije naložb ali zaščite naložb.

Na podlagi možnih elementov večstranskega okvira za spodbujanje naložb, opredeljenih v „kontrolnem seznamu“, nič ne kaže na to, da bi ratifikacija takega sporazuma na kakršen koli način znatno vplivala na EU. Prej bi pomenila kodifikacijo že uveljavljenih praks v EU. Učinki morebitnih novih pravil in zavez, ki bodo izhajali iz pogajanj v okviru STO, bodo verjetno znatnejši za nekatere tretje države, zlasti za države v razvoju in najmanj razvite države. Vendar teh ni mogoče identificirati vnaprej. Prvič, ker sodelujoče članice STO pogajalskih predlogov še niso predstavile. Drugič, ker se ne ve, katere članice bodo sprejele zaveze glede novih pravil in obveznosti STO in v kakšnem časovnem obdobju bodo to storile.

Ko bodo možni učinki jasnejši, tj. ko bodo bolj znane vsebina večstranskega okvira in obveznosti članic STO, bo Komisija ponovno ocenila potrebo po temeljitejši analizi. To bi se moralo zgoditi najpozneje ob zaključku pogajanj v okviru STO.

EU bo dejavno sodelovala in podajala predloge že v zgodnjih fazah pogajanj, da bi vplivala na njihov izid.

- **Ustreznost in poenostavitev ureditve**

Ni relevantno.

- **Temeljne pravice**

Pobuda v celoti upošteva Listino Evropske unije o temeljnih pravicah.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Pobuda nima proračunskih posledic.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Ni relevantno.

- **Obrazložitveni dokumenti (za direktive)**

Ni relevantno.

⁸ <http://ec.europa.eu/trade/trade-policy-and-you/expert-groups/>.

⁹ <http://trade.ec.europa.eu/civilsoc/meetdetails.cfm?meet=11531>.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Ni relevantno.

Priporočilo za

SKLEP SVETA

o dopolnitvi pogajalskih smernic za razvojno agendo iz Dohe glede pogajanj o večstranskem okviru za spodbujanje naložb

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti prvega pododstavka člena 207(4) v povezavi s členom 218(3) in (4) Pogodbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Svet je v okviru razvojne agende iz Dohe odobril začetek pogajanj v okviru Svetovne trgovinske organizacije (v nadaljnjem besedilu: STO) in Komisiji dal smernice, med drugim o trgovini in naložbah.
- (2) Na enajsti ministrski konferenci Svetovne trgovinske organizacije 13. decembra 2017 je 70 članic STO sprejelo skupno izjavo o spodbujanju naložb v razvoj¹⁰, v kateri so pozvale k strukturiranim razpravam, da bi razvili večstranski okvir za spodbujanje naložb.
- (3) Trenutna faza razprav, namenjena razvoju možnih elementov večstranskega okvira za spodbujanje naložb, se bo v skladu z najnovejšim časovnim načrtom¹¹ zaključila julija 2019, jeseni 2019 pa naj bi ji sledila prva faza pogajanj.
- (4) Dodatne pogajalske smernice je treba sprejeti, da se natančneje opredeli stališče Unije v prihodnjih pogajanjih v okviru STO o spodbujanju naložb.
- (5) Odbor za trgovinsko politiko bi moral biti v skladu s členom 207(3) še naprej določen kot odbor, v posvetovanju s katerim se vodijo pogajanja –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Pogajalske smernice, dane Komisiji za razvojno agendo iz Dohe, se dopolnijo s pogajalskimi smernicami za pogajanja o večstranskem okviru za spodbujanje naložb, navedenimi v Prilogi.

¹⁰ WT/MIN(17)/59.

¹¹ INF/IFD/W/3.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Komisijo.
V Bruslju,

*Za Svet
Predsednik*